

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Nederlandkunde/Dutch Studies van de Universiteit Leiden**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit Leiden
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-bachelor Nederlandkunde/Dutch Studies (180 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 7 februari 2014
Definitief besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie wo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: Letterkunde
Nederlandkunde/Dutch Studies		: Taalkunde
van de Universiteit Leiden		: Geschiedenis
(002738)		: Kunstgeschiedenis
uw kenmerk	Locatie opleiding	: Leiden
	Datum goedkeuren	
ons kenmerk	panel	: 18 september 2012
NVAO/20142181/SL	Datum locatiebezoeken	: 10 – 12 juni 2013
bijlagen	Datum visitatierapport	: 6 januari 2014
3	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 2 juli 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de opleidingen taal en Letterkunde van de Universiteit Leiden. Het panel heeft meerdere opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindtermen

De bacheloropleiding Nederlandkunde beoogt niet-Nederlandstalige studenten op te leiden tot Nederlandkundige. De opleiding is een combinatie van Nederlandse taalverwerving en regiostudie. In de opleiding bestuderen studenten de taalkunde, letterkunde, geschiedenis en kunstgeschiedenis van Nederland. De opleiding beoogt studenten tot een zodanig

Pagina 2 van 7 inhoudelijk en taalvaardigheidsniveau op te leiden dat ze zich verder kunnen specialiseren in een masteropleiding (bijvoorbeeld de specialisatie Nederlandkunde binnen de masteropleiding Neerlandistiek) of een functie op de arbeidsmarkt kunnen vervullen waar hun kennis van de Nederlandse taal en cultuur nuttig of nodig is. De eindtermen geven weer welk taalniveau, welke kennis van de Nederlandse taal- en letterkunde en de Nederlandse (kunst)geschiedenis en welke algemene academische vaardigheden de afgestudeerde dient te beheersen. Studenten bereiken aan het eind van de opleiding niveau B2 voor spreken en schrijven en C1 voor lezen en luisteren. De opleiding biedt volgens eigen zeggen in het Nederlandse taalgebied een unieke combinatie van Nederlandse taalvererving en regiostudie. De commissie stelt vast dat het om een duidelijk geprofileerde opleiding gaat, waarvan de eindtermen aan internationale maatstaven voor een academische bacheloropleiding voldoen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding Nederlandkunde omvat drie studiejaar van elk 60 EC. Het programma is opgebouwd aan de hand van drie leerlijnen: taalvererving/taalvaardigheid, taalwetenschap en cultuurwetenschap (letterkunde, kunstgeschiedenis en geschiedenis). Het eerste semester worden de inhoudelijke cursussen in het Engels gegeven, maar vanaf het tweede semester is al het onderwijs in het Nederlands. In het derde jaar volgen studenten Nederlandkunde onderwijs samen met studenten Nederlandse taal en cultuur, Geschiedenis of Kunstgeschiedenis, al naar gelang de gekozen specialisatie. De opleiding bestaat uit verplichte studieonderdelen (130 EC), gebonden keuzecursussen (10 EC) en vrije keuzeruimte (30 EC). Het eindwerkstuk (10 EC) wordt geschreven over een onderwerp binnen de gekozen specialisatie. Studenten kunnen zich specialiseren in letterkunde, taalkunde, geschiedenis of kunstgeschiedenis. De commissie vindt dat het programma helder opgebouwd is.

Alle studenten volgen de cursus Wetenschapsfilosofie en een andere cursus uit het facultaire kerncurriculum die past bij hun specialisatie (letterkunde, taalkunde, kunstgeschiedenis of geschiedenis). Door de invulling van de 30 EC keuzeruimte met een minor of een keuzepakket van cursussen kunnen studenten zich voorbereiden op hun specialisatie. De opleiding raadt de studenten aan een keuzepakket of minor te kiezen op het gebied van de Nederlandse taalkunde, literatuur, geschiedenis of kunstgeschiedenis. Wetenschapsfilosofie en de minor zijn geprogrammeerd in het derde studiejaar vanwege het vereiste taalniveau.

Studenten kunnen zonder enige kennis van de Nederlandse taal aan de opleiding beginnen. In het eerste jaar ligt de nadruk op het snel verwerven van basistaalvaardigheid aan de hand van arbeidsintensieve werkcolleges. Daarna wordt er, vooral in het tweede jaar, gewerkt met een combinatie van hoor- en werkcolleges. Studenten leren in de loop van de opleiding steeds zelfstandiger te werken. De academische vaardigheden zijn verweven in de taalvaardigheids- en inhoudelijke cursussen. Studenten leren werkstukken volgens wetenschappelijke normen te schrijven. Doordat de studenten voor de opdrachten hun eigen materiaal moeten verzamelen werken ze toe naar de onderzoeksvaardigheden en de zelfstandigheid die voor het eindwerkstuk worden verwacht. De docenten brengen actuele onderzoeksresultaten van zichzelf en anderen in bij hun onderwijs.

De commissie heeft vastgesteld dat er voldoende docenten zijn voor de opleiding Nederlandkunde. Behalve docenten Neerlandistiek zijn stafleden van geschiedenis en kunstgeschiedenis bij de opleiding betrokken. Zij verzorgen cursussen in de leerlijn

Pagina 3 van 7 Cultuurwetenschap. Vrijwel alle betrokken stafleden zijn gepromoveerd en verbonden aan een onderzoeksschool.

Vrijwel geen van hen heeft de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) behaald. Hier is volgens de commissie een inhaalslag nodig. De onderwijsbelasting van de docenten is in de ogen van de commissie hoog. De studenten gaven in het gesprek aan dat ze zich goed begeleid voelen en dat de docenten deskundig en goed benaderbaar zijn.

De opleiding kent over de jaren heen een wisselende instroom, met in 2010-2011 een instroom van dertig studenten. De cijfers laten een grote uitval in het eerste jaar zien: meer dan vijftig procent valt uit. Van de herinschrijvers haalt dertig à veertig procent na vier jaar het bachelordiploma. De hoge uitval en het lage rendement kunnen worden verklaard doordat veel instromers niet de intentie hebben het volledige bachelorprogramma te volgen, maar voor een eenjarig programma komen als onderdeel van het Study Abroad Programme. Studenten met voorkennis van het Nederlands kunnen instromen in het tweede jaar en in overleg met de studietoördinator een programma op maat volgen. De studiebelasting is volgens de studenten pittig. Er zijn geen specifieke struikelvakken.

Bij de studiebegeleiding speelt vooral de studietoördinator een belangrijke rol. De studenten zijn te spreken over de faciliteiten (bibliotheek, elektronische leeromgeving en studieplekken).

De commissie stelt vast dat de opleidingscommissie (oc) naar behoren functioneert. De opleidingscommissie is verantwoordelijk voor drie opleidingen: de bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur, de bacheloropleiding Nederlandkunde en de masteropleiding Neerlandistiek. Hierdoor is afstemming tussen de drie opleidingen mogelijk. De opleidingscommissie houdt zich vooral bezig met de cursusevaluaties. De evaluaties worden uitgevoerd aan de hand van formulieren die door het ICLON (Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing) zijn ontwikkeld. Daarover zijn studenten en docenten tevreden. De aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie zijn opgepakt.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindtermen

De commissie heeft vastgesteld dat de toetsen van de opleiding Nederlandkunde aan de toetstechnische eisen voldoen en valide en betrouwbaar zijn. Studenten worden intensief getoetst op hun schriftelijke en mondelinge taalvaardigheid. Voor de inhoudelijke cursussen laten de toetsen een mix zien van schriftelijke tentamens, werkstukken en presentaties. De regelingen rondom de toetsen zijn helder. Alle werkstukken worden gecheckt op plagiaat via SafeAssign.

De examencommissie heeft haar rol voortvarend opgepakt en werkt systematisch aan de kwaliteit van de toetsing. De examencommissie controleert steekproefsgewijs achteraf de toetsen en de eindwerkstukken en de beoordelingen die eraan gegeven zijn. Er is een beoordelingsformulier uitgewerkt voor het bacheloreindwerkstuk. De commissie adviseert de gegeven oordelen hierin meer uit te werken dan nu het geval is.

Op basis van de beoordeelde eindwerkstukken concludeert de commissie dat de studenten het beoogde niveau van een academische bacheloropleiding behalen. De eindwerkstukken voldoen aan de eisen van een wetenschappelijke rapportage. De beoordelingen van de commissie komen overeen met die van de docenten.

Pagina 4 van 7 Na hun bacheloropleiding gaan de meeste studenten de arbeidsmarkt op, in Nederland of hun land van herkomst. Zij komen terecht in zeer uiteenlopende beroepen, maar vaak speelt de Nederlandse taal daarbij wel een grote rol (docent, ambassademedewerker, journalist, tolk/vertaler). Een minderheid gaat door met een masteropleiding. In dat geval kiezen ze meestal voor de specialisatie Nederlandkunde van de masteropleiding Neerlandistiek in Leiden waartoe ze zonder nadere instroomeisen toelating hebben. Voor toelating tot een andere specialisatie is een expliciet toelatingsbesluit van de examencommissie vereist. Voor zover de commissie kan overzien komen de bachelorgediplomeerden goed terecht.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Leiden te Leiden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van de feitelijke gegevens in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Nederlandkunde/Dutch Studies (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Leiden) van de Universiteit Leiden te Leiden. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Letterkunde; Taalkunde; Geschiedenis; Kunstgeschiedenis. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 3: Rendement (totale instroom)

	2006	2007	2008	2009	2010
Cohortomvang herinschr.	16	10	10	8	12
Cohort	2006	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	13%	40%	30%	25%	
Rendement na 4 jaar	19%	40%	50%	50%	
Rendement na 5 jaar	31%	40%	50%		
Rendement na 6 jaar	31%	40%			
Rendement na 6(+) jaar	31%				

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD	BKO
Percentage	100%	50%	75%

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	16 : 1
-------	--------

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	14	12	10

- Prof. dr. Theo D'haen, hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (2002 - heden);
- Dr. Elisabeth van der Linden, universitair hoofddocent Frans en Roomeens aan de Universiteit van Amsterdam (1979-2009);
- Prof. dr. Achim Hermann Hölter, hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Wenen (2009 – heden);
- Prof. dr. Hub Hermans, hoogleraar moderne Romaanse Letterkunde en cultuurkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen (1990 – heden);
- Prof. dr. Peter Jan Schellens, (emeritus) hoogleraar Taalbeheersing aan de Radboud Universiteit Nijmegen (2004-2013);
- Yara Kaas BA, masterstudent Comparative Literature aan de Universiteit Utrecht (2011– heden);

Het panel werd ondersteund door dr. Marianne van der Weiden en Terry Versepunt MSc, secretarissen (gecertificeerd).